

Speurneuzen

Educatiehandleiding

versie augustus 2026

Inhoud

Introductie	3
Leerdoelen	3
Museumbezoek	4
Rol van de leerkracht	4
Museumafspraken	5
Praktische informatie	5
Belangrijk om te weten.....	5
Duur programma.....	5
Groepsindeling	6

Introductie

Binnenkort neemt de klas deel aan het educatieprogramma **Speurneuzen** in Stedelijk Museum Breda.

Welke beweging zit er in een schilderij? Wat zie je in een kunstwerk zonder naam? En hoe speel je bingo met kunst? Tijdens Speurneuzen in het museum gaan kleuters op ontdekkingstocht door het museum. Ze kijken, speuren, fantaseren en ontdekken dat kunst iets is wat je niet alleen ziet, maar ook kunt beleven.

Samen onderzoeken de leerlingen kleuren, vormen en verhalen in verschillende kunstwerken. Ze leren woorden geven aan wat zij zien en luisteren naar de ideeën van anderen. Met een speelse kunstbingo gaan zij actief op zoek naar kunstwerken in het museum. Zo worden zij echte kunstspeurneuzen.

Het programma biedt een interactieve en verwonderende eerste kennismaking met kunst, erfgoed en het museum, speciaal ontwikkeld voor leerlingen uit groep 1 en 2.

Leerdoelen

De leerlingen:

- maken kennis met Stedelijk Museum Breda, kunst en erfgoed.
- leren aandachtig kijken naar kunstwerken en objecten.
- ontdekken kleuren, vormen, materialen en verhalen in kunst.
- oefenen met het verwoorden van wat zij zien, denken en voelen.
- luisteren naar de ideeën van andere kinderen.
- gebruiken hun fantasie en verbeeldingskracht.
- werken samen tijdens kijkopdrachten en de kunstbingo.
- ervaren verwondering en plezier bij het ontdekken van kunst en erfgoed.

Het programma sluit aan bij de vernieuwde kerndoelen van SLO voor *Kunst en cultuur, Mens en Maatschappij* en *Nederlands*.

Museumbezoek

Het programma start met een gezamenlijke introductie in het museum. Hier maken de leerlingen kennis met Stedelijk Museum Breda en ontdekken zij wat een speurneus doet: goed kijken, vragen stellen en samen nadenken.

Vervolgens wordt de klas opgesplitst in kleinere groepen. Een deel van de klas gaan samen met een museumdocent op ontdekkingstocht langs verschillende kunstwerken in de tentoonstelling **Ambitie & Verlangen – Breda in de 19^e eeuw**. Door middel van vragen, observatie-opdrachten en fantasierijke gesprekken worden de leerlingen uitgedaagd om goed te kijken en hun ideeën te delen.

De andere leerlingen gaan zelfstandig in kleine groepjes, onder begeleiding van schoolbegeleiders, aan de slag met een kunstbingo in de tentoonstelling **De Nassaus van Breda**. Op de bingokaart staan verschillende kunstwerken en objecten die de leerlingen moeten opsporen. Zo leren zij spelenderwijs het museum verkennen.

Halverwege het bezoek wisselen de groepen van activiteiten en tentoonstelling.

Tijdens het bezoek staan kijken, taal, samenwerking en verwondering centraal. Door gerichte vragen, korte opdrachten en speelse werkvormen worden leerlingen gestimuleerd om aandachtig waar te nemen, met elkaar in gesprek te gaan en hun verbeeldingskracht te gebruiken.

Na afloop kijken de leerlingen samen terug op wat zij hebben ontdekt en ervaren.

Rol van de leerkracht

De leerkracht speelt een belangrijke ondersteunende rol tijdens het museumbezoek.

Vooraf

- Zorg voor het vervoer van en naar het museum.
- Zorg voor voldoende begeleiding vanuit school.
- Maak vooraf groepen:
 - Klassen tot en met 25 leerlingen: twee groepen.
 - Klassen met meer dan 25 leerlingen: vier groepen.

Tijdens het bezoek

- Ondersteun de museumdocent bij het begeleiden van de leerlingen.
- Help leerlingen herinneren aan de museumafspraken.
- Ondersteun de begeleiders vanuit school tijdens de kunstbingo.
- Stimuleer leerlingen om goed te kijken, vragen te stellen en hun gedachten te delen.

Museumafspraken

Om ervoor te zorgen dat iedereen prettig van het museum kan genieten, gelden de volgende afspraken:

- We luisteren naar elkaar.
- We laten elkaar uitpraten.
- Er bestaan geen rare of foute antwoorden.
- We lopen rustig.
- We praten zachtjes.
- We raken kunstwerken niet aan.
- We houden voldoende afstand van de objecten.
- Gebruik de muren en glazen vitrines niet als schrijf ondergrond.
- We houden rekening met andere bezoekers.

Kleuters zijn vaak enthousiast en nieuwsgierig naar de voorwerpen en kunstwerken in het museum. Daarom is het fijn als leerkrachten, begeleiders en museumdocenten de kinderen helpen herinneren aan deze afspraken.

Praktische informatie

Belangrijk om te weten

Als het programma om 10:00 uur begint:

- Het museum pas vanaf 11:00 uur open is voor reguliere bezoekers. De voordeur zal daarom nog gesloten zijn.
- Bij aankomst kunnen jullie aanbellen bij de grote groene poort aan de rechterkant van het museum.
- Om veiligheidsredenen mogen groepen pas na 10:00 uur het gebouw betreden. Zodra alle museummedewerkers op hun post staan, zal een museummedewerker jullie binnenlaten.

Duur programma

Het totale museumbezoek duurt ongeveer 60 minuten.

Opbouw programma

Onderdeel	Tijdsduur
Ontvangst	5 minuten
Inleiding	10 minuten
Uitleg programma	5 minuten
Rondleiding of bingo	15-20 minuten
Wisselmoment	5 minuten
Rondleiding of bingo	15-20 minuten
Afsluiting	5 minuten

Groepsindeling

Klassen tot 25 leerlingen

De klas wordt verdeeld in twee groepen:

- Groep 1 volgt de rondleiding met de museumdocent.
- Groep 2 maakt de kunstbingo onder begeleiding van schoolbegeleiders.

Na ongeveer 15 tot 20 minuten wisselen de groepen.

Klassen groter dan 25 leerlingen

De klas wordt verdeeld in vier groepen:

- Twee groepen volgen een rondleiding bij een museumdocent.
- Twee groepen maken de kunstbingo.

Na ongeveer 15 tot 20 minuten wisselen de groepen.

Aanbeveling

Om tijd te besparen tijdens het museumbezoek, adviseren wij om de klas vooraf in groepen te verdelen:

- 2 groepen bij 25 leerlingen of minder;
- 4 groepen bij meer dan 25 leerlingen.

Per groep lopen tijdens het programma minimaal twee begeleiders vanuit school mee.